

Sygn. akt SNO 21/17

UCHWAŁA

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

Protokolant Anna Korzeniecka - Plewka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych
SSA Rafała Kanioka oraz Prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty
Kaźmierczak

w sprawie **K.S.**

sędziego Sądu [...] w [...] w stanie spoczynku

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2017 r.,

zażalenia, wniesionego przez prokuratora

na uchwałę Sądu [...] - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 20 marca 2017 r., sygn. akt ASDo .../17

w przedmiocie odmowy zezwolenia na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie

uchwała:

**1. zmienia zaskarżoną uchwałę w ten sposób, że zezwala na
zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie K.**

**S. - Sędziego Sądu [...] w [...] w
stanie spoczynku;**

**2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Prokurator Regionalny w [...] wniosł o podjęcie uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Sędziego Sądu [...] w [...] K.S. za czyny określone bliżej we wniosku oraz o zezwoleniu na jego zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie.

Uchwałą z dnia 20 marca 2017 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] uchwalił:

1) zezwolić na pociągnięcie K.S. sędziego Sądu [...] w [...] w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej za czyny polegające na tym, że:

I. w okresie co najmniej od 15 lutego 2013 r. do 16 września 2016 r. w [...] brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej założonej i kierowanej przez A.P. – Dyrektora Sądu [...] w [...], w skład której wchodził: M.K. – Główna Księgowa Sądu [...] w [...], K.N. – działając w imieniu podmiotów: [...] oraz inne osoby, mającej na celu popełnianie przestępstw polegających na przywłaszczaniu środków pieniężnych przekazywanych przez Skarb Państwa do dysponowania Sądowi [...] w [...], przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przeciwko obrotowi gospodarczemu w ten sposób, że uczestnicząc w działalności tej grupy, jako Prezes Sądu [...] w [...], gwarantował ochronę działań przestępczych grupy poprzez nieujawnienie ich wobec organów ścigania oraz pomagał w znacznym utrudnieniu ustalenia przestępczego źródła pochodzenia przywłaszczonych na szkodę Skarbu Państwa – Sądu [...] w [...] środków pieniężnych podpisując fikcyjne umowy cywilno-prawne na wykonanie usług jako podwykonawca firm uczestniczących w opisanym procedurze oraz poświadczając nieprawdę w rachunkach potwierdzających ich realizację, a następnie przekazywał te dokumenty rzekomym zamawiającym, tj. o przest. z art. 258 § 1 k.k.,

II. w okresie co najmniej od 15 lutego 2013 r. do 16 września 2016 r. w [...] w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w punkcie I, w związku z

pełnieniem funkcji Prezesa Sądu [...] w [...] w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, nie dopełniając obowiązków – określonych w art. 21 § 3 i art. 32 § 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (Dz. U. 206, poz. 2103, dalej – u.s.p.) co do właściwego określenia potrzeb sądu koniecznych dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i sprawnego wykonywania przez sąd zadań, o których mowa w art. 1 § 2 i 3 u.s.p. oraz skierowania wniosku o odwołanie dyrektora sądu w przypadku naruszenia przez niego obowiązków, a także wynikającego z dyspozycji art. 304 § 3 k.p.k. obowiązku kierownika instytucji państwowej w kwestii zawiadomienia prokuratora lub organów ścigania o popełnianiu przestępstw ściganych z urzędu, w postaci podejmowania przez Dyrektora Sądu A.P. i innych osób z nim współdziałających czynności polegających na dokonywaniu fikcyjnego zlecenia usług tym podmiotom tj. [...], prowadzącym działalność gospodarczą wg. poniższego wyszczególnienia przez Sąd [...] w [...], które nie były i zgodnie z porozumieniem nie miały być realizowane oraz sporządzanie poświadczających nieprawdę dokumentów w postaci protokołów odbioru poświadczających rzekome wykonanie tych usług, co miało znaczenie prawne dla dokonania zapłaty za nie i upozorowania obrotu świadczeniami, wielokrotnie w przypadkach poniżej wyszczególnionych, przyjmował jako zapłatę za realizację rzekomych zamówień na opracowania teoretyczne wg. zestawienia tabelarycznego stanowiącego załącznik do wniosku od A.P. bezpośrednio i za pośrednictwem innych osób wymienionych – korzyści majątkowe w łącznej kwocie 376.300,00 złotych w zamian za przychyłność oraz zachowanie stanowiące naruszenie prawa przez brak realizacji wskazanych obowiązków i tolerowanie, a w konsekwencji umożliwienie kontynuacji przestępczego opisanego powyżej działania a to:

- 1.1 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 15.02.2013 r. opisanej w pkt 1 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 9800 PLN w gotówce,
- 1.2 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 04.03.2013 r. opisanej w pkt 2 załącznika numer 1 przyjął od A.P. kwotę 7000 PLN w gotówce,

- 1.3 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 14.03.2013 r. opisanej w pkt 3 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.4 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 3.04.2013 r. opisanej w pkt 4 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.5 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 09.04.2013 r. opisanej w pkt 5 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.6 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 28.04.2013 r. opisanej w pkt 6 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 5000 PLN w gotówce,
- 1.7 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 20.05.2013 r. opisanej w pkt 7 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.8 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 03.06.2013 r. opisanej w pkt 8 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 6000 PLN w gotówce,
- 1.9 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 10.06.2013 r. opisanej w pkt 9 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.10 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 14.06.2013 r. opisanej w pkt 10 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.11 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 24.06.2013 r. opisanej w pkt 11 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7500 PLN w gotówce,
- 1.12 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 17.07.2013 r. opisanej w pkt 12 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,

- 1.13 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 05.08.2013 r. opisanej w pkt 13 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.14 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 02.09.2013 r. opisanej w pkt 14 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 15000 PLN w gotówce,
- 1.15 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 11.09.2013 r. opisanej w pkt 15 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.16 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 25.09.2013 r. opisanej w pkt 16 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 9000 PLN w gotówce,
- 1.17 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 14.10.2013 r. opisanej w pkt 17 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.18 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 27.11.2013 r. opisanej w pkt 18 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7500 PLN w gotówce,
- 1.19 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 05.12.2013 r. opisanej w pkt 19 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7500 PLN w gotówce,
- 1.20 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 03.03.2014 r. opisanej w pkt 20 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.21 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 17.03.2014 r. opisanej w pkt 21 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.22 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 25.03.2014 r. opisanej w pkt 22 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,

- 1.23 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 10.04.2014 r. opisanej w pkt 23 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.24 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 17.04.2014 r. opisanej w pkt 24 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.25 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 22.05.2014 r. opisanej w pkt 25 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.26 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 02.06.2014 r. opisanej w pkt 26 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.27 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 21.07.2014 r. opisanej w pkt 27 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.28 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 22.08.2014 r. opisanej w pkt 28 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.29 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 12.11.2014 r. opisanej w pkt 29 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 10000 PLN w gotówce,
- 1.30 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 10.12.2014 r. opisanej w pkt 30 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.31 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 05.01.2015 r. opisanej w pkt 31 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.32 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 07.01.2015 r. opisanej w pkt 32 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,

- 1.33 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 03.02.2015 r. opisanej w pkt 33 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.34 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 06.04.2015 r. opisanej w pkt 34 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.35 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 03.08.2015 r. opisanej w pkt 35 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.36 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 10.08.2015 r. opisanej w pkt 36 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.37 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 07.09.2015 r. opisanej w pkt 37 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.38 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 01.10.2015 r. opisanej w pkt 38 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.39 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 07.10.2015 r. opisanej w pkt 39 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 7000 PLN w gotówce,
- 1.40 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 12.10.2015 r. opisanej w pkt 40 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.41 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 09.11.2015 r. opisanej w pkt 41 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- 1.42 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 01.12.2015 r. opisanej w pkt 42 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,

- 1.43 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 04.01.2016 r. opisanej w pkt 43 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
 - 1.44 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 04.01.2016 r. opisanej w pkt 44 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
 - 1.45 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 01.02.2016 r. opisanej w pkt 45 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
 - 1.46 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 08.02.2016 r. opisanej w pkt 46 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
 - 1.47 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 12.05.2016 r. opisanej w pkt 47 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
 - 1.48 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 01.06.2016 r. opisanej w pkt 48 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
 - 1.49 w dacie bliżej nieustalonej jako zapłata z tytułu umowy datowanej na dzień 16.09.2016 r. opisanej w pkt 49 załącznika numer 1 przyjął od A.P. za pośrednictwem J.T. kwotę 8000 PLN w gotówce,
- czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu – tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 228 § 3 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

III. w okresie co najmniej od 15 lutego 2013 r. do 16 września 2016 r. w [...] działając w krótkich odstępach czasu w jednolitym zamiarze wspólnie i w porozumieniu z A.P. i innymi osobami, a to: [...], w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w punkcie I, w celu upozorowania legalności źródeł pochodzenia przyjętych przez siebie, opisanych w punkcie poprzedzającym, korzyści majątkowych oraz pochodzących z przestępstw określonych w art. 284 § 2

k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. popełnionych przez A.P. i innych z nim współdziałających w zakresach objętych przypadkami określonymi w załączniku nr 1, poprzez podpisywanie fikcyjnych umów oraz poświadczających nieprawdę rachunków potwierdzających ich realizację oraz przekazywanie tych dokumentów rzekomym zamawiającym, a także wykazywanie rzekomego dochodu z legalnej działalności oraz dokonywanie rozliczeń podatkowych w podatku dochodowym w rocznych zeznaniach podatkowych za lata 2013-2015, podejmował się czynności ukierunkowanych na udaremnienie lub znaczne utrudnienie ustalenia przestępczego pochodzenia środków płatniczych pochodzących z przestępstwa z art. 228 § 3 i 5 k.k. w łącznej kwocie nie mniejszej niż 376.300,00 złotych oraz umożliwił A. P., J. T. działającemu w imieniu D. [...] oraz M. B. – działającemu w imieniu firmy O. [...] znaczne utrudnienie ustalenia przestępczego źródła pochodzenia przywłaszczonych na szkodę Skarbu Państwa – Sądu [...] w [...] pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 689.886,00 złotych – tj o przestępstwo z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

2) nie zezwolić na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie K.S. sędziego Sądu [...] w [...] w stanie spoczynku.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny ustalił, że w dniu 15 listopada 2016 r. Prokuratura Regionalna w [...] wszczęła śledztwo w sprawie niedopełnienia obowiązków oraz nadużycia udzielonych uprawnień przez osoby zajmujące się sprawami majątkowymi i gospodarką finansową w Sądzie [...] w [...] w przedmiocie zamówień na usługi zewnętrzne ze szczególnym uwzględnieniem usług w obszarze wsparcia informatycznego i wyrządzenia szkody majątkowej w wielkich rozmiarach. Zarządzeniem z dnia 15 listopada 2016 r. sprawę powierzono w całości do prowadzenia Delegaturze Centralnego Biura Antykorupcyjnego w [...].

Postępowanie karne wszczęto po uzyskaniu wstępnych wyników kontroli rozpoczętej w dniu 25 października 2016 r. przez Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego Ministerstwa Sprawiedliwości. Wykazała ona, że co najmniej od kilku lat dochodziło w Sądzie [...] w [...] do przywłaszczania mienia związanego z

wydatkowaniem środków publicznych przez dokonywanie zakupu usług z pominięciem przepisów o zamówieniach publicznych, zlecanie firmom zewnętrznym przez Dyrektora Sądu A.P. w porozumieniu z główną księgową M. K. wykonywania określonych usług, które w rzeczywistości nie były wykonywane, wytwarzanie dokumentów w postaci protokołów odbioru poświadczających nieprawdę. W tym czasie Prezesem Sądu [...] w [...] był sędzia tegoż Sądu – obwiniony K. S.

W dniu 16 grudnia 2016 r. W. M. – zastępca Dyrektora Sądu [...] w [...] wydał organom prowadzącym postępowanie całą dokumentację dotyczącą współpracy Sądu z firmami zewnętrznymi. Wśród wydanych dokumentów nie było wyników prac wykonywanych przez firmy mające świadczyć usługi doradcze i konsultingowe ani wniosków kierowników oddziałów o zakup usług, które są wymagane przez obowiązujące przepisy. W trakcie przeszukania gmachu Sądu w dniu 23 listopada 2016 r. nie zabezpieczono wyników prac, które na rzecz Sądu miały świadczyć firmy m.in. [...] do protokołu przeszukania oświadczył, że brak wyników prac tych podmiotów (tom III B, k. 310-311). Ponadto oświadczył, że nie posiada wyników prac firmy [...] lub innych podmiotów związanych z osobą M. B. (tom III B, k. 358-362). Wiceprezes Sądu [...] w [...] A. S. pismem z dnia 6 lutego 2017 r. oświadczył, że potrzeby sądu konieczne dla zapewnienia warunków funkcjonowania sądu nie były określone w formie pisemnej, a Sąd nie dysponuje stosownymi dokumentami w tym zakresie (tom III F, k. 1129).

Z poczynionych ustaleń Prokurator Regionalny w [...] wywiódł wniosek, że A. P. przywłaszczył środki publiczne na kwotę co najmniej 17 mln. zł na podstawie pozornych umów dotyczących realizacji umów z podmiotami zewnętrznymi. W proceder ten miało być zaangażowanych około 20 powiązanych osobowo firm co najmniej od 2011 r. Przeprowadzona kontrola nie wykazała efektów prac na około 33 mln. 400 tys. zł od 2014 r. (zeznanie U. S., tom III C, k. 427-435). Środki publiczne miały być wyprowadzane przez zawieranie pozornych umów dotyczących opracowań, analiz, doradztwa, sprawowania nadzoru, przygotowania określonych czynności, a następnie, mimo ich niewykonania, wypłacanie pieniędzy firmom zewnętrznym, które dalej zlecały czynności pracownikom Sądu z tożsamym zakresem czynności. Pracownicy dostawali zapłatę, choć nie wykonywali zleconych

im prac albo wykonywali je w ramach obowiązków służbowych (zeznanie U. S., tom III C, k. 427-435). Zlecane prace nie były powiązane z potrzebami Sądu; w Sądzie miał istnieć drugi obieg dokumentów będących w dyspozycji A.P. (zeznania świadków W. M., tom III B, k. 300-304, i P. J., tom III B, k. 348-351). Prace te zazwyczaj nie były wykonywane przez pracowników Sądu, ani nie byli oni z tego rozliczani (zeznania K. G., tom III B, k. 376-380, H. M., tom III B, k. 384-388, P. D., tom III C, k. 407-414). Firmy zewnętrzne fakturowały pracę pracowników Sądu jako swoją i otrzymywały za to wynagrodzenie, nie świadczyły jednak żadnych usług na rzecz Sądu, a ich rola ograniczała się do wystawiania faktur (zeznania U. S., tom III C, k. 427-435, M. H., tom III C, k. 553-556). Pracownicy Sądu środki otrzymywane za zlecone, ale niewykonywane prace traktowali jako dodatkowe wynagrodzenie za wykonywanie obowiązków służbowych. M.K. przekazując gotówkę do wypłaty nie żądała żadnego potwierdzenia od osoby, która miała ją następnie przekazać pracownikom Sądu (zeznanie J. M., tom III G, k. 1422-1426). Wyniki prac, mimo zawartych umów, nie były wydawane firmom zewnętrznym i nie były im do niczego potrzebne (wyjaśnienia K. N., tom III H, k. 1410-1421).

W okresie od 2010 r. do 2016 r. obwiniony K. S. zawarł co najmniej 130 umów zlecenia lub o dzieło z różnymi firmami zewnętrznymi (tabela tom III F, k. 1048-1056). Zawarł 21 umów z firmą D., w których wynagrodzenie ustalono każdorazowo na zbliżonym poziomie 7-8 tys. zł. W 2013 r. z firmą O. zawarł 18 umów z wynagrodzeniem łącznym w kwocie 142.300 zł i jedną umowę z firmą K.

z wynagrodzeniem w kwocie 7000 zł, w 2014 r. zawarł dwie umowy z firmą D. na łączną kwotę 17 000 zł i dziewięć umów z firmą O. na łączną kwotę 64 000 zł, w 2015 r. zawarł dwanaście umów z firmą D. na łączną kwotę 90 000 zł, a w 2016 r. zawarł siedem umów z firmą D. na łączną kwotę 56 000 zł. Co do pozostałych umów materiały dowodowe podlegają dalszej weryfikacji.

Podpisy na tych umowach zostały złożone przez obwinionego K.S. (opinia biegłego tom III C, k. 546-552 i tom III F, k. 1057-1071). Przedłożone przez niego opracowania w formie papierowej nie odpowiadają zapisom elektronicznym na twardym dysku, zapisy na twardym dysku zawierają fragmenty opracowań, część

tekstów została skopiowana z sieci Internet, w wielu przypadkach brak jakichkolwiek zapisów na twardym dysku (opinii biegłego tom III H, s. 1533-1577).

Umowy przynosił obwinionemu K. S. do Sądu do podpisu J. T. W tym celu był u niego kilkadziesiąt razy. Razem z umową podpisywany był rachunek, w którym wpisywano datę niezgodną z rzeczywistością. J. T. nie otrzymywał żadnych wyników prac. Wynagrodzenie było wypłacane w gotówce w dniu podpisania umowy i rachunku. Gotówkowy sposób rozliczenia był stosowany na prośbę obwinionego K.S.. Tylko przy podpisywaniu pierwszej umowy był on trochę zdumiony co do podmiotu, z którym zawiera umowę. Miał to wyjaśnić z A.P.. Przy dalszych umowach nie ujawniał już żadnych zastrzeżeń. Z polecenia A.P. w trakcie kontroli prowadzonej w Sądzie dorabiane były protokoły odbioru prac, w tym także prac K.S. (wyjaśnienia J. T., tom III D, k. 777-778 i tom III F, k. 996-1011, oraz M. B., tom III E, k. 921-933). M. B. zaprzeczył, by widział efekty prac obwinionego K.S. i stwierdził, że, jeśli takie są, byłyby przypadkowo zbieżne i raczej sporadyczne (wyjaśnienia M. B., tom III E, k. 990). Podobnie zeznał D. H. (wyjaśnienia tom III H, k. 1510-1520).

W czasie przeszukiwania w miejscu zamieszkania obwinionego K.S. zabezpieczono dziesięć wydruków komputerowych określonych zagadnień. W toku postępowania zostało złożonych 18 dalszych opracowań (tom III E, k. 817-826 i k. 991-995). Po audycie przeprowadzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości M.K. stwierdziła, że nie są możliwe czynności Centralnego Biura Antykorupcyjnego, gdyż zlecenia były wystawiane na cały Sąd od prezesa i wiceprezesa po pracowników, a ponadto także pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości (zeznanie M. D., tom III D, k. 649). A. P. mówił K. N., że obwiniony K.S. jest jego przyjacielem i nie chce się zgodzić, by poszedł na emeryturę (wyjaśnienia K. N., tom III D, k. 742). Obwiniony K.S. wiedział o współpracy Sądu z firmami zewnętrznymi. Jego współpraca z nimi wyglądała tak samo, jak pracowników Sądu (wyjaśnienia A. P., tom III E, k. 815-816). Tematy zleceń ujęte w umowach z firmami zewnętrznymi często się pokrywały (wyjaśnienia J. T., tom III F, k. 996-1011). J. T. jest szwagrem M. B. (wyjaśnienia J. T., tom III F, k. 1001). Obwiniony K.S. nigdy nie przekazywał

żadnych opracowań firmie O., nigdy nie mówił, że je sporządził bądź przekazał (wyjaśnienia J. T., tom III F, k. 1009).

A. P. uznał, że nie może sam każdorazowo zlecać realizacji umów obwinionemu K. S. Wspólnie z M. K. wymyślili, że zlecenia będą wykonywane przez firmy zewnętrzne. Wiedział o tym obwiniony K.S., który stan ten akceptował (wyjaśnienia A. P., tom III F, k. 1116).

Po organizowanych w Sądzie naradach dyrektor W. M. i obwiniony K.S. otrzymywali umowy na przeprowadzenie wykładu lub referatu. Narady te odbywały się w trakcie pracy. W ramach narad obwiniony K.S. miał krótkie wystąpienia od kilku do maksymalnie kilkunastu minut. Miały one charakter zawodowy i informacyjny. Nie miały charakteru wykładu (wyjaśnienia D. H., tom III F, k. 1120).

Obwiniony K.S. był przesłuchiwany w toku postępowania przygotowawczego w charakterze świadka i złożył oświadczenie o gotowości stawienia się na każde wezwanie (tom III E, k. 804). W sprawie ASDo .../16 Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 12 stycznia 2017 r. zawiesił obwinionego K.S. w czynnościach służbowych na okres trzech miesięcy. Z dniem 15 marca 2017 r. obwiniony K.S. przeszedł w stan spoczynku.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, powołując się na art. 80 § 2c u.s.p., uznał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w dostatecznym stopniu uzasadnia podejrzenie popełnienia przypisanych obwinionemu K. S. przestępstw, co nie przesądza kwestii, czy się ich faktycznie dopuścił. Choć przeważająca część przedstawionych Sądowi Dyscyplinarnemu dowodów dotyczy działań przestępczych zarzucanych pracownikom Sądu niebędącym sędziami, to jednak materiał ten pozwala także na przyjęcie – w stopniu wymaganym w art. 80 § 2c u.s.p. – że obwiniony K.S. mógł dopuścić się popełnienia przypisywanych mu czynów.

W ocenie Sądu [...] – Sądu Dyscyplinarnego obwiniony K.S. nie mógł nie wiedzieć, że pozostaje w relacjach z firmami zewnętrznymi, skoro podpisywał z nimi wcześniej przygotowane umowy i to bez względu na to, czy zawierały one autentyczną datę ich sporządzenia. Trudno zakładać jego nieuwagę,

nieroztropność, gdy się uwzględni fakt zawierania kilkudziesięciu umów najczęściej z tymi samymi podmiotami. Tylko przy podpisywaniu pierwszej z umów ujawnił bliżej nieokreślone wątpliwości, które miał wyjaśnić z A.P.. Nie miał ich już przy zawieraniu kolejnych umów, które nigdy nie były podpisywane w obecności właścicieli firm, co mogło być zdumiewające, zważywszy na ich liczbę. Według Sądu dla doświadczonego sędziego z wieloletnim stażem musiało być oczywiste, że wynagrodzenie firm pochodzące ze środków publicznych musiało być wyższe, gdyż nie sposób uznać, że przyjmują zlecenia pod tytułem darmym. Gdyby miały odpowiednie przygotowanie, warunki i realne możliwości wykonania zleconych zadań, to nie posługiwałyby się pracownikami sądu.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny podniósł, że wątpliwości co do rzetelności podmiotów zewnętrznych mógł wzbudzać fakt, iż umowy do podpisu przynosił obwinionemu K.S. – J.S. zajmujący się zawodowo [...] w Sądzie [...] w [...]. Udział sędziego w tworzeniu nieautentycznych dokumentów wydaje się być oczywisty, zważywszy na to, że zawarcie umowy, wystawienie rachunku i zapłata następowały w tym samym dniu, bez związku ze stanem faktycznym, a rachunek zawierał datę późniejszą w relacji do daty na umowie, czego przy podpisywaniu ogromnej liczby dokumentów nie sposób nie dostrzec. O akceptacji ze strony obwinionego K.S. sposobu działań podejrzanych może świadczyć i to, że przy założeniu nawet, iż oddawał część zleconych mu prac, nie czynił tego względem zleceniodawcy, lecz A.P., tj. Dyrektora Sądu [...] w [...]. W normalnym biegu wydarzeń obwiniony K.S. powinien mieć wątpliwości co do roli, jaką odgrywały firmy zewnętrzne będące stroną umów. Z wyjaśnień J.T. wynika, że część dokumentów, w szczególności protokoły odbioru, wytwarzano już w czasie kontroli trwającej w Sądzie.

Przyjęty sposób działania był tożsamy w stosunku do wielu pracowników Sądu i nie różnił się – w świetle dotąd zebranych dowodów – w relacji do obwinionego K.S.. Istnieje dostateczne prawdopodobieństwo, że wiedział on o opisanym procederze w sytuacji, w której wiedzieli o nim pracownicy Sądu.

Pozyskując znaczne i regularne dochody ze swojej aktywności pozasłużbowej w zakresie, które dotyczą przypisywane mu czyny, obwiniony K.S.

nie ujawnił tego, ani nie uzyskał zgody Ministra Sprawiedliwości na dodatkowe zarabkowanie w tym zakresie. Brak racjonalnych powodów tego zaniechania, jeśli uwzględni się, że z jednej strony zgłaszał Ministrowi Sprawiedliwości aktywności w postaci szkoleń i wykładów dla aplikantów, komorników i w Krajowej Szkole Sądowocnictwa i Prokuratury, a z drugiej strony jego dochody z całej działalności pozasłużbowej według zeznania podatkowego tylko za 2015 rok były prawie trzykrotnie wyższe od wynagrodzenia ze stosunku pracy. Wypływać z tego może domniemanie o chęci ukrycia rzeczywistego stanu rzeczy.

Według Sądu [...] – Sądu Dyscyplinarnego jest mało wiarygodne, by Prezes dużego Sądu, wykonując czynności administracyjne, czynności orzecznicze i prowadząc szkolenia aplikantów, mógł realnie z tytułu aktywności pozazawodowej uzyskiwać tak znaczące dochody. Wiarygodna więc jest podawana przez świadków okoliczność, że umowy z firmami zewnętrznymi były pozorne, nie były wykonywane, a jeśli nawet były, to ich przedmiot zwykle był nieprzydatny dla potrzeb Sądu, zakres umów pokrywał się z tematami zagadnień zleconych innym firmom. Wytwarzane prace mogły mieć więc częściowo także formalny i pozorny charakter.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny stwierdził, że jest niewiarygodne, aby obwiniony K.S. nie interesował się sposobem wykorzystania prac zleconych mu zawieranymi z nim umowami, zwłaszcza, że powinien znać potrzeby Sądu, nawet jeśli nie wszystkie wchodziły w zakres jego obowiązków. Trudno zakładać, że istniała rzeczywista potrzeba regularnego, cyklicznego, niekiedy kilka razy w miesiącu, wykonywania analiz, opracowań lub wygłaszania referatów. Dla profesjonalisty ocena potrzeb w tym względzie musiałaby wzbudzać uzasadnione wątpliwości, wymagające wyjaśnienia. Obwiniony K.S. mógł ustalić w rejestrach przedmiot aktywności firm zewnętrznych, z którymi zawierał umowy. Nie ma znaczenia dla jego ewentualnej odpowiedzialności okoliczność, czy wiedział, że część środków, które były wypłacane firmom, mogła być przekazywana A. P. Środki przekazywane firmom stanowiły świadczenie nienależne, dzielone wtórnie między pracowników Sądu, a obwiniony K.S. akceptował ten stan rzeczy. Gdyby istniała rzeczywista potrzeba opracowania określonych tematów, wykonania analiz, obwiniony K.S. mógł to uczynić w ramach swych służbowych i administracyjnych

obowiązków, bądź zawrzeć umowę bezpośrednio z Dyrektorem Sądu, zwłaszcza, że takie umowy również znajdują się w materiale dowodowym. Z wyjaśnień A.P. wynika, że – gdyby nie dostał zielonego światła od obwinionego K.S. jako Prezesa Sądu – nie byłby realizował swych pomysłów i nie wysyłałby do niego ludzi (tom III F, s. 1116).

Przypisane obwinionemu K.S. czyny mogą wypełniać znamiona przestępstw wskazanych we wniosku Prokuratora. Z zebranych dowodów z dostatecznie wysokim prawdopodobieństwem wynika, że zachowanie osób uczestniczących w opisanych zdarzeniach, w tym obwinionego K.S., może wypełniać przesłanki art. 258 k.k. Wielokrotne przyjmowanie przez obwinionego K.S. korzyści majątkowych pod postacią gratyfikacji za rzekomo wykonane prace na podstawie umów zawartych z firmami zewnętrznymi, które to prace wcześniej były zlecane jedynie w celu przestępczym tym firmom przez Sąd [...] w [...], mogło się wiązać z naruszeniem art. 228 § 3 i 5 k.k. Uwzględnić tu należy okoliczność, że wskazane korzyści majątkowe były udzielane ze względu na sprawowanie przez obwinionego K.S. funkcji Prezesa Sądu [...] w [...], który z kolei – mając rzeczywistą i faktyczną możliwość podjęcia konkretnych czynności służbowych, wynikających z jego obowiązków służbowych, tolerował i akceptował przestępczy proceder, czerpiąc z niego dochody. Ponadto, przez czynności opisane w punkcie III wniosku, obwiniony K.S. mógł wypełniać także znamiona typu czynu zabronionego według kwalifikacji z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionego w warunkach art. 65 § 1 k.k.

Sąd [...] – Sąd Dyscyplinarny podkreślił, że z okoliczności sprawy nie wynika, aby wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej związany był z wykonywaniem czynności orzeczniczych obwinionego K.S..

Odnosząc się z kolei do wniosku o zezwolenie na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie obwinionego K.S. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uznał, że na tym etapie czynności procesowych nie ma ku temu dostatecznych podstaw.

Według Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego nie należy do jego oceny w postępowaniu wywołanym wnioskiem o zezwolenie na zatrzymanie i

tymczasowe aresztowanie sędziego dokonanie oceny w płaszczyźnie przesłanek ogólnych i szczególnych stosowania tego środka zapobiegawczego. Wyrażenie zgody lub jej odmowa ogranicza się do tego, czy istnieje na tym etapie postępowania podstawa do usunięcia przesłanki formalnej w tym przedmiocie. O zastosowaniu tegoż środka decyduje sąd na zasadach ogólnych.

W stanie prawnym ukształtowanym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r., K 45/07, utraciło moc domniemanie, że uchwała o uchyleniu immunitetu obejmuje skutek w postaci zezwolenia na zatrzymanie i zastosowanie tymczasowego aresztowania. Ustawodawca nie określił *expressis verbis* przesłanek do wydania zezwolenia na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie sędziego lub jego odmowy. Oznacza to, że ocena takiej potrzeby została oddana do decyzji sądu dyscyplinarnego. Z woli ustawodawcy przepis art. 80 § 2h u.s.p. ma w rozważanym zakresie charakter dyspozytywny. Trzeba także uwzględnić to, że do zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, do którego dochodzi zwykle we wstępnej fazie postępowania, wystarcza dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, podczas gdy do stosowania środków zapobiegawczych, w tym także tymczasowego aresztowania, niezbędne jest duże prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa, a zatem wyższe od dostatecznego. Ponadto szczególne przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania wyznacza art. 258 k.p.k.

Sąd Dyscyplinarny wskazał, że nie uprawdopodobniono możliwości ucieczki obwinionego K.S. za granicę. Gołosłowne twierdzenie nie może stanowić wystarczającej podstawy do przyjęcia, że możliwość ucieczki jest realna.

Obwiniony K.S. poddał się czynnościom procesowym jako świadek. Złożył przez pełnomocnika oświadczenie, że stawia się na każde wezwanie organu prowadzącego postępowanie (tom III E, k. 804). W dotychczasowej służbie cieszył się uznaniem i zaufaniem przełożonych, w tym Ministra Sprawiedliwości, który powołał go na stanowisko Prezesa Sądu [...] w [...]. Fakt podejrzenia popełnienia przestępstwa to zaufanie obniża, lecz nie w stopniu niweczącym stan dotychczasowy. Wstępna faza postępowania i uchylenie immunitetu nie przesądzają o jego wyniku. Podejmowanie prawem dozwolonej obrony lub

przedstawienie przez obwinionego K.S., przesłuchanego dotychczas wyłącznie w charakterze świadka, odnalezionych dokumentów, nie świadczy jeszcze o istnieniu zagrożenia utrudniania postępowania karnego. Przepis art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. odnosi się tylko do bezprawnych sposobów utrudniania postępowania. Nie można *a priori* podważać podanych przez K.S. okoliczności odnalezienia tylko części wiążących się ze sprawą dokumentów, a ocena ich mocy dowodowej nie wydaje się w świetle dotąd zebranych dowodów utrudniona.

Znaczna część dowodów wyznaczających kierunek dalszego postępowania przygotowawczego została zgromadzona. Osoby inspirujące zarzucane im działania zostały przesłuchane, a przez zastosowanie wobec nich środków izolacyjnych nie ma realnej możliwości bezprawnego wpływania na treść ich wyjaśnień lub zeznania już przesłuchanych świadków. Fizyczne istnienie wyników zleceń lub protokołów odbioru prac nie wyklucza popełnienia przypisanych czynów. Wprawdzie po kontroli, którą przeprowadziło Ministerstwo Sprawiedliwości, były wytwarzane dokumenty, ale z materiału dowodowego nie wynika, aby czyniono to za wiedzą, zgodą lub akceptacją obwinionego K.S..

Materiał dowodowy pozwala na uznanie, że istnieje dostateczne uzasadnienie popełnienia przestępstw przypisywanych obwinionemu K.S., ale nie jest to tożsame z brakiem wątpliwości, które mogą być wyjaśnione w toku postępowania przygotowawczego. Powołani świadkowie i wyjaśnienia podejrzanych nie zawsze są stanowcze i są dowodem pośrednim odwołującym się do odczuć i opinii własnych bądź zasłyszanych. Świadczy to o wiarygodności tych dowodów, ale pozwalających na ocenę stopnia uzasadnienia podejrzenia przestępstwa w stopniu nie wyższym niż dostateczny. Zebrane dowody nie wykluczają możliwości świadomego włączenia przez osoby inicjujące czyny przestępcze w relacje zależności materialnej osób niewtajemniczonych, które nie wykazując elementarnej uwagi i roztropności nie dopełniły ciężących na nich obowiązków. Umowy z firmami zewnętrznymi zawierały i czerpały z tego dochody także inne osoby, którym dotąd nie przedstawiono zarzutów, choć liczba podpisywanych przez nie umów była nieporównywalnie mniejsza niż liczba umów podpisanych z obwinionym K. S.

W przypadku potwierdzenia popełnienia przez obwinionego K. S. przypisywanych mu czynów groziłaby mu niewątpliwie surowa kara. Przepis art. 258 § 2 k.p.k. ma jednak także w tym wypadku charakter fakultatywny. Przy rzeczonych wątpliwościach i niewykazanej obawie zagrożenia utrudniania postępowania nie uzasadnia to zatem potrzeby zastosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego. Z art. 258 § 2 k.p.k., kreującego samodzielną przesłankę do zastosowania tymczasowego aresztowania (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSN KW 2012, nr 1, poz. 1), wynika domniemanie prawne, że fakt zagrożenia surową karą może stanowić o możliwości podejmowania działań zmierzających do utrudniania postępowania. Dotychczasowa postawa obwinionego K.S., jego gotowość do stawienia się na każde wezwanie, podejmowane czynności w toku postępowania nie wykraczają poza uprawnienia procesowe oraz pozwalają na przyjęcie tezy, że obawa świadomego, zamierzonego i bezprawnego utrudniania śledztwa nie istnieje, a dalsze postępowanie może w wyższym stopniu niż dotąd ustalony, pozwolić na wyjaśnienie, czy w sposób świadomy, zamierzony i celowy obwiniony K.S. uczestniczył w przypisywanych mu czynach, jaka była jego rzeczywista rola, zakres niedopełnienia obowiązków bądź przekroczenia uprawnień.

Zażalenie na uchwałę z dnia 20 marca 2017 r. w części, w zakresie odmowy zezwolenia Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego na zatrzymanie i tymczasowe K.S. – Sędziego Sądu [...] w [...] w stanie spoczynku, na jego niekorzyść, wniósł Prokurator Regionalny w [...].

Zaskarżonej uchwale zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonej decyzji, polegający na ustaleniu przez Sąd Dyscyplinarny braku podstaw do zatrzymania i zastosowania tymczasowego aresztowania w stosunku do obwinionego K.S. wobec jego dotychczasowej postawy, gotowości do stawienia się na każde wezwanie sądu, podejmowane czynności w toku postępowania, które nie wykraczają poza uprawnienia procesowe i pozwalają na przyjęcie tezy, że obawa świadomego, zamierzonego i bezprawnego utrudniania śledztwa nie istnieje, podczas gdy udokumentowane okoliczności sprawy prowadzą do wniosków odmiennych, wskazując jednoznacznie na wystąpienie warunków do

uzyskania zezwolenia na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie obwinionego K.S., które daje możliwość zatrzymania i zastosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, uwarunkowanych zaistniałą sytuacją procesową w toku postępowania przygotowawczego.

Prokurator Regionalny w [...] wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały we wskazanym zakresie oraz zezwolenie na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie obwinionego K.S. zgodnie z wnioskiem Prokuratora.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, gdy są spełnione przesłanki określone w art. 80 § 2c zd. pierwsze u.s.p., nie powoduje, że udzielone zostaje zarazem zezwolenie na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie sędziego. Chodzi w tym wypadku o dwie odrębne decyzje procesowe (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2006 r., SNO 40/06, nie publ., i z dnia 15 grudnia 2011 r., SNO 46/11, OSNSD 2011, poz. 54, oraz powołany w zaskarżonej uchwale wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r., K 45/07, OTK-A 2009, nr 1, poz. 3), z których każda ma samodzielne znaczenie, podejmowane jest na podstawie własnych przesłanek i podlega samodzielnemu zaskarżeniu (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2009 r., SNO 35/09, OSNSD 2009, poz. 55).

Choć art. 80 § 2h u.s.p. w zakresie zezwolenia na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie sędziego, w przeciwieństwie do art. 80 § 2c zd. pierwsze u.s.p. dotyczącego zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, nie wskazuje wprost, jakie przesłanki ma brać pod uwagę sąd dyscyplinarny rozważając zasadność zezwolenia na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie sędziego, to w judykaturze wskazuje się, że orzeczenie w tym zakresie nie może mieć charakteru blankietowego (abstrakcyjnego), lecz ma być oparte na konkretnych, występujących w sprawie przesłankach faktycznych i prawnych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2009 r., SNO 35/09, OSNSD 2009, poz. 55), a sąd dyscyplinarny musi zbadać na tym etapie postępowania istnienie przesłanek pozwalających na zastosowanie tych środków, przy czym przez owe

przesłanki rozumie się określoną w art. 249 § 1 k.p.k. przesłankę ogólną stosowania środków zapobiegawczych i określone w art. 258 k.p.k. przesłanki szczególne (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2006 r., SNO 40/06, nie publ., z dnia 9 czerwca 2009 r., SNO 35/09, OSNSD 2009, poz. 55, i z dnia 15 grudnia 2011 r., SNO 46/11, nie publ.). Zaznacza się jednocześnie, że wynik tego zbadania wskazanych przesłanek przez sąd dyscyplinarny nie jest wiążący dla sądu powszechnego, który podejmuje ostateczną i w pełni autonomiczną decyzję co do ewentualności zastosowania wobec sędziego najostrzejszego spośród środków zapobiegawczych, którym jest tymczasowe aresztowanie, w przypadku złożenia w tym zakresie stosownego wniosku przez oskarżyciela publicznego, gdyż uchwała sądu dyscyplinarnego w tym przedmiocie usuwa jedynie przeszkodę procesową do procedowania w tym zakresie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2006 r., SNO 40/06, nie publ.).

Precyzując założenie o konieczności rozważenia przez sąd dyscyplinarny przesłanek stosowania środków zapobiegawczych określonych w art. 249 § 1 i art. 258 k.p.k. dla potrzeb oceny zasadności wniosku o zezwolenie na zatrzymanie lub tymczasowe aresztowanie obwinionego sędziego, należy podkreślić, że chodzi tu o takie rozważenie w celu przesądzenia o zasadności tego wniosku, co skutkuje usunięciem przeszkody dla postępowania przed sądem w postępowaniu karnym, a nie o przesądzenie o zasadności ewentualnego wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania podejrzanego sędziego, gdyż należy to do wyłącznej kompetencji tego sądu w tym postępowaniu. W tym kontekście występuje duże podobieństwo do rozważenia, czy zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez obwinionego sędziego przestępstwa (art. 80 § 2c zd. pierwsze u.s.p.), które zmierza do przesądzenia o zasadności wniosku o zezwolenie na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej, a nie przesądzenia o tej odpowiedzialności, gdyż to należy również do wyłącznej kompetencji sądu w postępowaniu karnym. To podobieństwo pozwala uznać, że tak, jak przy ocenie zasadności wniosku o zezwolenie na pociągnięcie obwinionego sędziego do odpowiedzialności karnej sąd dyscyplinarny rozstrzyga, czy zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa, a nie przesądza o tym, że popełnił on to przestępstwo i że ponosi winę, jak to czyni sąd w

postępowaniu karnym (art. 413 § 1 i 2 k.p.k.), tak również przy ocenie zasadności wniosku o zezwolenie na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie obwinionego sędziego sąd dyscyplinarny ustala, czy przyjąć należy dostatecznie uzasadnione założenie o spełnieniu przesłanek stosowania tego izolacyjnego środka zapobiegawczego, a nie przesądza o tym, że przesłanki te są spełnione, jak to czyni sąd w postępowaniu karnym (art. 250 § 1 k.p.k.). Za takim rozumowaniem przemawia dodatkowo wzgląd na to, że ocena sądu dyscyplinarnego w zakresie przesłanek zastosowania tymczasowego aresztowania zawarta w jego uchwale zezwalającej na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie obwinionego sędziego nie jest ani ostateczna, ani wiążąca dla sądu, który rozpatruje ewentualny wniosek o zastosowanie tego środka zapobiegawczego w postępowaniu karnym wobec podejrzanego sędziego. Sąd ten ma w tym zakresie pełną kognicję przy ocenie przesłanek zastosowania tymczasowego aresztowania, przy zachowaniu ponadto odpowiednich gwarancji procesowych dla podejrzanego sędziego (por. art. 249a § 1 i 2 k.p.k.), podczas, gdy sąd dyscyplinarny działa w ramach postępowania immunitetowego, w którym sytuacja procesowa obwinionego sędziego może być mniej korzystna (por. art. 80 § 2f i § 2g u.s.p.).

Wskazanych założeń nie zmienia fakt, że w rozważanym zakresie chodzi o zezwolenie na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie, a więc uchylenie immunitetu sędziego w zakresie jego nietykalności osobistej. Wniosek o zezwolenie na to, aby zatrzymać sędziego i ewentualnie tymczasowo go aresztować – z zachowaniem odpowiednich warunków i gwarancji procesowych – może być uwzględniony tylko w razie, gdy zapadła decyzja o zezwoleniu na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej (argument z art. 80 § 2h u.s.p.), tj. w sytuacji, w której podważone zostało już domniemanie uczciwości sędziego jako osoby o nieskazitelnym charakterze, spełniającej najwyższe wymagania moralne (art. 61 § 1 pkt 2 u.s.p.; por. w związku z tym uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., SNO 46/11, OSNSD 2011, poz. 54).

Odnosząc to do okoliczności sprawy, zgodzić się trzeba z zarzutem zażalenia, że Sąd Dyscyplinarny wydając zaskarżoną uchwałę błędnie przyjął, iż do sądu dyscyplinarnego w postępowaniu o wyrażenie zezwolenia na zatrzymanie i

tymczasowe aresztowanie nie należy dokonywanie oceny w płaszczyźnie przesłanek ogólnych i szczególnych stosowania tego środka zapobiegawczego. Ocena ta nie może być dokonywana w oderwaniu od tych przesłanek w okolicznościach sprawy, gdyż powodowałoby to ryzyko dowolności w tym zakresie, jakkolwiek – jak wskazano – nie ma ona charakteru definitywnego. Trafnie dostrzeżono w zażaleniu, że Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny – wbrew przyjętemu założeniu – wypowiedział się w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały pod kątem spełnienia tych przesłanek, dochodząc do wniosku, że nie ma podstaw do zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Przechodząc do rozważenia – dla celów niniejszego postępowania i tylko w określonych powyżej ramach – przesłanki ogólnej wskazanej w art. 249 § 1 k.p.k. trzeba podkreślić, że Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny stwierdził, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że obwiniony K.S. dopuścił się przypisywanych mu działań stanowiących przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 228 § 3 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 299 § 1 i 5 w zw. z art. 271 § 1 w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. Sąd uznał, że z zebranych dowodów „z dostatecznie wysokim prawdopodobieństwem” wynika, iż zachowanie osób uczestniczących w opisywanych zdarzeniach, w tym także obwinionego K.S., może wypełniać przesłanki określone w art. 258 § 1 k.k. Zarazem Sąd Dyscyplinarny przyjął, że dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstw, które stwierdził, nie jest tożsame z brakiem wątpliwości oraz że przedstawione dowody pozwalają „na ocenę stopnia uzasadniania podejrzenia przestępstwa w stopniu nie wyższym niż dostateczny”. Powołał się też na to, że art. 249 § 1 k.p.k. ustanawia – jako przesłankę ogólną stosowania środków zapobiegawczych, w tym tymczasowego aresztowania – warunek, aby dowody wskazywały na „duże prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa”.

Trzeba podnieść, że odniesienie do przesłanki wskazanej w art. 249 § 1 k.p.k. w przedmiotowym postępowaniu, jak wskazano, nie ma zmierzać do przesądzenia, że jest ona spełniona, lecz do ustalenia, że zachodzi dostatecznie uzasadnione założenie, że jest ona spełniona. Należy także pamiętać, że przy

ocenie przesłanki dostatecznego uzasadnienia podejrzenia popełnienia przestępstwa określonej w art. 80 § 2c zd. pierwsze u.s.p., jakkolwiek ocena ta jest podobna do określonej w art. 313 § 1 k.p.k., to jednak – ze względów ustrojowych i podmiotowych – stopień prawdopodobieństwa uzasadniający uwzględnienie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej ma być wyższy niż przyjmowany w postępowaniu przygotowawczym (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2009 r., SNO 35/09, OSNSD 2009, poz. 55, z dnia 13 stycznia 2017 r., SNO 56/16, nie publ.). Wskazuje się, że przy stosowaniu art. 80 § 2c zd. pierwsze u.s.p. nie chodzi o ustalenie, że obwiniony z pewnością popełnił przestępstwo, lecz o to, że zebrane dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia takiego faktu (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia, SNO 14/13, OSNSD 2013, poz. 27, z dnia 26 lutego 2015 r., SNO 4/15, OSNSD 2015, poz. 11, z dnia 24 maja 2016 r., SNO 13/16, nie publ.).

Przedstawiona wykładnia art. 80 § 2c zd. pierwsze u.s.p. ma znaczenie dla oceny przesłanki określonej w art. 249 § 1 k.p.k. w kontekście wniosku o zezwolenie na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie sędziego. W razie ustalenia na potrzeby rozstrzygnięcia w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że popełnił on przypisywane mu przestępstwo, ustalenie to nie pozostaje bez wpływu na ocenę w kontekście przesłanki określonej w art. 249 § 1 k.p.c. dla celów zbadania zasadności wniosku o zezwolenie na jego zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie. Jakkolwiek ustalenie to nie musi być przesądzające, to jednak stanowi ono istotną wskazówkę co do tego, że – dla potrzeb rozstrzygnięcia o zezwoleniu na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie – ocena w zakresie przesłanki określonej w art. 249 § 1 k.p.k. powinna być pozytywna (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2006 r., SNO 40/06, nie publ., z dnia 9 czerwca 2009 r., SNO 35/09, OSNSD 2009, poz. 55, i z dnia 15 grudnia 2011 r., SNO 46/11, OSNSD 2011, poz. 54), w szczególności, gdy się uwzględni założenie, że nie ma ona charakteru definitywnego i jest dokonywana wyłącznie w ramach i dla celów postępowania immunitetowego.

Mając to na uwadze trzeba wskazać, że Sąd Dyscyplinarny, uzasadniając pogląd, że wprawdzie zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez obwinionego K.S. przypisywanych mu przestępstw, ale nie jest to na tyle wysokie uzasadnienie, aby dokonać pozytywnej oceny w zakresie przesłanki określonej w art. 249 § 1 k.p.k., powołał się jedynie na okoliczność, że powołani w stanie faktycznym świadkowie i wyjaśnienia podejrzanych nie zawsze są stanowcze i stanowią dowód pośredni odwołujący się do odczuć i opinii własnych bądź zasłyszanych. Ma to powodować, że dowody te nie są na tyle wiarygodne, aby stwierdzić, iż uzasadnienie podejrzenia popełnienia przez obwinionego K.S. przypisywanych mu przestępstw jest wyższe niż dostateczne. Według Sądu zebrane dowody nie wykluczają możliwości, że osoby inicjujące działania przestępcze świadomie włączyły w nie osoby niewtajemniczone w relacje zależności materialnej, które to osoby, nie wykazując elementarnej uwagi i roztropności, nie dopełniły ciążących na nich obowiązków.

W tym kontekście trzeba jednak przyznać rację argumentom, że zastrzeżenia Sądu Dyscyplinarnego odnoszą się tylko do zeznań niektórych świadków i wyjaśnień niektórych podejrzanych i nie uwzględniają, że przywołane przez ten Sąd wyjaśnienia innych podejrzanych, uczestniczących w prawdopodobnej realizacji przez obwinionego K.S. przypisywanych mu działań przestępnych (J. T.) lub wiedzących o tej realizacji (M. B.), nie mogą być uznane za obarczone w takim stopniu wątpliwościami, na które powołuje się Sąd. Nie sposób ponadto nie zauważyć, że podstawą dokonanych ustaleń przez Sąd Dyscyplinarny były także inne dowody, w tym z dokumentów umów i rachunków podpisywanych przez obwinionego K.S.. W odniesieniu do uwagi Sądu Dyscyplinarnego co do możliwości włączenia przez osoby kierujące całym procederem osób niewtajemniczonych w ten proceder trzeba wskazać, że – gdy chodzi o obwinionego K.S. – uwaga ta nie koresponduje z zawartymi we wcześniejszej części uzasadnienia uchwały i przekonującymi stwierdzeniami tegoż Sądu co do tego, że nie mógł on nie wiedzieć, że pozostaje w relacjach z firmami zewnętrznymi, że trudno zakładać jego nieuwagę i nieroztropność, jak również niewiedzę co do tego, że firmy te otrzymują wynagrodzenie ze środków publicznych wyższe od tego, które mu wypłacano, że jego udział w tworzeniu nieautentycznych dokumentów

wyduje się być oczywisty, że akceptował sposób działania podejrzanych w sprawie, że powinien mieć wątpliwości co do firm zewnętrznych, z którymi zawierał swoje umowy, że nie zawiadamiając przełożonych Dyrektora Sądu lub organów ścigania w istocie akceptował istniejący stan rzeczy i czerpał z niego dochody, że mając wiedzę o działaniach podejrzanych mógł on świadomie i celowo nie dopełniać obowiązków, jakie na nim ciążyły, choćby z racji zwierzchnictwa służbowego nad inicjatorem działań służących wyprowadzaniu oraz przywłaszczeniu środków publicznych.

W świetle ustaleń poczynionych przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny i przy uwzględnieniu tego, co wskazano, trzeba uznać, że dostatecznie uzasadnione jest nie tylko podejrzenie popełnienia przez obwinionego K.S. przypisywanych mu przestępstw, ale także dostatecznie uzasadnione jest założenie o spełnieniu przesłanki stosowania środków zapobiegawczych w postaci wymagania dużego prawdopodobieństwa ich popełnienia (art. 249 § 1 k.p.k.).

Podjmując dalsze kwestię dotyczącą oceny – w przyjętych dla postępowania immunitetowego ramach – przesłanek szczególnych warunkujących zastosowanie środków zapobiegawczych określonych w art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. należy wskazać, że Sąd Dyscyplinarny miał na względzie, iż przesłanka określona w art. 258 § 2 k.p.k. ma charakter samodzielny i oparta jest na założeniu, iż fakt zagrożenia surową karą może świadczyć o możliwości podejmowania działań, które miałyby na celu utrudnianie postępowania. Uznał jednak, że dotychczasowa postawa obwinionego K.S., jego gotowość do stawienia się na każde wezwanie i czynności podejmowane w toku postępowania nie wykraczają poza uprawnienia procesowe i pozwalają na przyjęcie tezy, że obawa świadomego, zamierzonego i bezprawnego utrudniania śledztwa nie istnieje.

W tym kontekście trzeba podnieść, że Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, zezwalając na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej obwinionego K.S. ze względu na to, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że popełnił on przypisywane mu przestępstwa, podzielił też stanowisko Prokuratora o prawnej kwalifikacji czynów, których miał się dopuścić obwiniony. Oznacza to, że Sąd Dyscyplinarny uznał, że chodzi o przestępstwa zagrożone karą pozbawienia

wolności, której górna granica wynosi 12 lat. Nie uwzględnił natomiast odpowiednio tego, czy obwinionemu K.S. grozi wymierzenie surowej kary, mogącej uzasadniać zastosowanie tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania (o kumulatywności tego warunku z warunkiem zagrożenia co najmniej 8 lat kary pozbawienia wolności przy stosowaniu art. 258 § 2 k.p.k. por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2007 r., WZ 11/07, OSNKW 2007, nr 6, poz. 52). Z okoliczności sprawy wynika, że – w razie potwierdzenia, iż obwiniony K.S. dopuścił się przypisywanych mu przestępstw – dostatecznie uzasadnione jest założenie o możliwości wymierzenia mu surowej kary pozbawienia wolności, przy przyjęciu jednak, że surowa kara nie musi oznaczać kary co najmniej ośmioletniej i że za surową można uznać już karę niższą, kilkuletnią (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1999 r., II KZ 86/99, nie publ.). Obwiniony K.S. zajmował ważne stanowisko Prezesa Sądu [...] w [...], pozostawał obdarzony dużym zaufaniem publicznym, którego mógł nadużyć, chociaż – co trzeba podnieść – nie uczynił tego w związku ze sprawowaniem władzy sędziowskiej. Pod uwagę trzeba ponadto brać też to, że przypisywane obwinionemu K.S. zachowania miały obejmować okres co najmniej trzech lat, że miał osiągnąć z tego tytułu korzyści majątkowe obejmujące kwotę co najmniej 376.300,00 zł, że miało to być jego równoległe, stałe źródło dochodu oraz to, że miał działać świadomie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, argumentując, że brak uzasadnionej obawy, iż obwiniony K.S. mógłby nakłaniać do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie karne (art. 258 § 1 pkt 2 k.p.c.), wskazał, iż obwiniony poddawał się dotąd czynnościom procesowym w charakterze świadka, że oświadczył, iż stawia się na każde wezwanie organu prowadzącego postępowanie i że cieszył się uznaniem i zaufaniem, którego w całości nie zniweczył fakt podejrzenia popełnienia przestępstw, jak również przyjął, że przedstawienie przez niego odnalezionych dokumentów stanowi jedynie przejaw podejmowania prawem dozwolonej obrony, skoro nie można *a priori* zakwestionować podanych przez niego okoliczności odnalezienia tych dokumentów. Sąd pokreślił też, że znaczna część dowodów mających wyznaczać kierunek dalszego postępowania przygotowawczego, została zgromadzona, a inspiratorzy

grupy przestępczej zostali przesłuchani i objęcie środkami izloacyjnymi, co wyklucza możliwość bezprawnego wpływania na ich wyjaśnienia lub na zeznania przesłuchanych już świadków.

Trzeba podnieść, że Sąd Dyscyplinarny dość podbieżnie odniósł się do kwestii odnalezienia i przedstawienia przez obwinionego K.S. części dokumentów mających stanowić wyniki prac zleconych mu przez firmy zewnętrznie. Nie uwzględnił tego, że wyniki te, jeśli powstały, to powinny były być przekazane tym firmom, jak również tego, że nie stwierdzono ich istnienia w trakcie przeszukań dokonanych w Sądzie [...] w [...] lub ich wpływu w księgach korespondencyjnych sekretariatu Dyrektora tegoż Sądu (tom III D, k. 654-664). Wyniki przedmiotowych prac w postaci opracowań i analiz powinny natomiast w końcowym efekcie znaleźć się w Sądzie [...] w [...], skoro były dla tego Sądu przeznaczone.

Istnieją wątpliwości co do zachowania obwinionego K.S. w zakresie okoliczności odnalezienia przedłożonych przez niego dokumentów i ich znaczenia. W zeznaniach w dniu 11 stycznia 2017 r. oświadczył on, że miał owe dokumenty pozostawić w zajmowanym przez siebie do kwietnia 2014 r. pokoju gościnnym w Sądzie w [...] i że trafiły one do salki narad przy jego gabinecie w Sądzie [...] w [...] około połowy 2015 r., a stamtąd do biblioteki i dalej do magazynku w piwnicach tego Sądu, a on sam miał je odnaleźć w Sądzie w dniu 4 stycznia 2017 r., gdy porządkował swoje dokumenty (tom III E, k. 817-823). Taki przebieg zdarzeń oznacza, że odnalezione dokumenty mogłyby być wynikami prac sporządzonych w wykonaniu umów zawartych przez obwinionego K.S. z firmami zewnętrznymi do kwietnia 2014 r. Tymczasem, dokumenty odnalezione przez obwinionego K.S. odpowiadają – i to tylko w części – tematyce umów, które zawarł on w grudniu 2014 r. względnie w 2015 i 2016 r. (tabela tom III F, k. 1048-1056 oraz tabela tom III H, k. 1594).

Wątpliwości może budzić także relacja obwinionego K.S. w zeznaniach z dnia 13 stycznia 2017 r. w zakresie odnoszącym się do informacji o tym, na jakich drukarkach miał drukować opracowania i analizy, o których zeznawał w dniu 11 stycznia 2017 r. Wskazał, że zlecał niekiedy drukowanie w sekretariacie Prezesa Sądu L. D. (tom III E, k. 842). Wymieniona L. D. zeznając w dniu 13 stycznia 2017 r.

oświadczyła natomiast, że obwiniony K.S. przysyłał jej na pocztę służbową pliki zawierające dokumenty potrzebne na zajęcia, a ona miała te pliki wydrukować i zbindować (tom III E, s. 904). W wyniku oględzin plików z poczty służbowej L. D. nie stwierdzono, aby wśród nich były analizy, opracowania lub inne prace teoretyczne przygotowywane na rzecz firm zewnętrznych, w tym takie, których treść byłaby zbieżna z tematyką dokumentów przedstawionych przez obwinionego K.S.. W plikach tych były natomiast materiały wykorzystywane dla celów szkolenia aplikantów (tom III E, k. 872-901).

Zastrzeżenia wzbudza również okoliczność, że w zeznaniach złożonych w dniu 23 listopada 2016 r. obwiniony K.S. nie ujawnił tego, że przez kilka lat zawierał stosunkowo liczne umowy z firmami zewnętrznymi i miał wykonywać analizy i opracowania na ich rzecz przeznaczone dla Sądu [...] w [...], a nawet utrzymywał, że nie ma wiedzy w zakresie współpracy pracowników Sądu [...] w [...] z takimi firmami świadczącymi usługi na rzecz tego Sądu (tom III B, k. 317).

Przedstawione okoliczności trzeba także rozważać w szerszym kontekście. Po pierwsze, w warunkach niemal całkowitego braku wyników prac, które miały być wykonywane przez osoby objęte śledztwem, w tym również obwinionego K.S., można założyć obawę, że wyniki te będą wytwarzane następczo i wprowadzane do postępowania. Prezentowane okoliczności odnalezienia przez obwinionego K.S. w dniu 4 stycznia 2017 r. przedłożonych przez niego dokumentów mogą wskazywać na to, że obawa ta jest prawdopodobna. Po drugie, zachowania osób objętych postępowaniem karnym miały wypełniać znamiona działania zorganizowanej grupy przestępczej, w której skład w sposób świadomy wchodzić miał obwiniony K.S.. Może to być źródło obawy, że osoby tworzące tę grupę, nieobjęte izolacyjnymi środkami zapobiegawczymi, mogą uzgadniać ze sobą wersje zdarzeń w sposób korzystny dla siebie, jak również tworzyć fikcyjne dokumenty (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 kwietnia 2006 r., II Akz 111/06, KZS 2006, nr 4, poz. 40). Z kręgu osób, których to dotyczy, nie można wykluczyć obwinionego K.S.. Po trzecie, w dotychczasowym postępowaniu przygotowawczym nie zostały wyjaśnione wszystkie aspekty działalności wskazanej grupy przestępczej, w tym odnoszące się do zakresu udziału i roli w niej obwinionego K.S., co także

przemawia na rzecz ryzyka działań służących zabieganiu dokonywania odpowiednich ustaleń faktycznych, a tym samym może być motywem bezprawnego utrudniania postępowania karnego. W tym wypadku ryzyko to odnosić się może także do osoby obwinionego K.S..

Wskazane okoliczności szczegółowe oraz ich szerszy kontekst sprawiają, że uznać trzeba, iż dostatecznie uzasadnione jest założenie co do obawy, że obwiniony K.S. mógłby podejmować intencjonalne zachowania mogące służyć utrudnieniu ustalenia tego, jaki był rzeczywisty stan okoliczności w istotnym dla sprawy zakresie, i tym samym niemieszczące się w ramach zwykłej obrony, lecz wykazujące znamiona wypełniające przesłankę określoną w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie przeczy temu wzgląd na uznanie i zaufanie, którym cieszył się dotąd jako Sędzia oraz Prezes Sądu [...] w [...], skoro – wbrew temu, co przyjął Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny – uległo ono zniweczeniu po ustaleniu, że zachodzi dostatecznie uzasadnienie podejrzenie popełnienia przez niego przestępstw, które są mu przypisywane. Podważone zostało bowiem domniemanie jego uczciwości jako Sędziego, tj. osoby, która powinna mieć nieskazitelny charakter i spełniać najwyższe wymagania moralne (art. 61 § 1 pkt 2 u.s.p.; por. w związku z tym uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., SNO 46/11, OSNSD 2011, poz. 54).

W tych okolicznościach trzeba stwierdzić, że dostatecznie uzasadnione jest założenie, iż spełnione są przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania w stosunku do obwinionego K.S. określone w art. 249 § 1 k.p.k. oraz art. 258 § 1 pkt 2 § 2 k.p.k. Taka ocena zostaje wyrażona przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w ramach postępowania immunitetowego i powoduje jedynie usunięcie przeszkody procesowej dla ewentualnego postępowania w przedmiocie zastosowania wskazanego środka zapobiegawczego. Nie oznacza ona ustalenia, że zachodzą przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania w stosunku do obwinionego K.S.. Pełną i wyłączną kognicję w tym zakresie ma bowiem tylko sąd powszechny, który w postępowaniu karnym może rozstrzygnąć o wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania, nie będąc związanym oceną wyrażoną przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny.

Z tych względów Sąd Najwyższy rozstrzygnął, jak w uchwale (art. 434 § 1 pkt 1 i art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.).

kc